

Títols i majúscules

Som més aviat poc partidaris de les majúscules. Volem dir, és clar, de l'ús de les majúscules en aquells casos en què aquest ús es pot considerar discutible, objecte de parers discrepants. I, naturalment, som sobretot partidaris de l'ús de les majúscules subjecte a un criteri tan rigorós com sigui possible, homogeni i coherent, desproveït d'inconseqüències, cosa que no ens priva de declarar la dificultat d'evitar-les. I acceptarem bonament que hom ens retregui que nosaltres també hi hem incorregut, en aquestes inconseqüències de criteri, perquè som molt conscients d'aquesta dificultat. Però cal començar per la voluntat decidida d'evitar-les. I, així, propugnem clarament l'ús de les minúscules (cal entendre, de les lletres inicials), contra el parer de molts, i sense deixar de respectar llur criteri, en l'escriptura dels noms que designen ciències i arts i, en general, matèries d'estudi: *ciències naturals, química orgànica, biologia, llengua catalana, literatura castellana*. Aquest criteri, d'altra banda, és el que observem en el Diccionari Fabra, en què podem llegir, per exemple, a l'article "físic", *Professor de física i Gabinet, laboratori de física* (les majúscules de *Professor* i *Laboratori* es justifiquen perquè van precedides d'un punt).

Les vacil·lacions més grans que observem en l'escriptura de noms (i adjectius) com els que hem comentat, quant a l'ús de les inicials majúscules i minúscules, tenen lloc en els casos en què aquests noms constitueixen els títol d'un llibre. Malgrat els precedents il·lustres que contradueixen el nostre criteri, nosaltres escriuríem sense vacil·lar *Diccionari de la llengua catalana, Història de la filosofia, Gramàtica catalana, Història de la literatura anglesa, Tractat de química orgànica, Resum d'història de la biologia*, etc., en què les úniques majúscules són les inicials del primer mot de cada títol. Però una cosa és la determinació del títol d'una obra de nova planta i una altra la transcripció del títol d'una obra d'altre ja existent. En aquest segon cas, és clar que cal respectar-lo íntegrament —cosa que no sempre es fa—, prescindint del nostre criteri. Això no sempre és fàcil, perquè molts títols apareixen escrits, a la coberta, la portadella i la portada, totalment en majúscules (en caixa alta). Però, gairebé sempre, el pròleg o la introducció ens permeten de respectar el criteri de l'autor.

Albert Jané